

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 10 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošlji naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 19 jan. [Izv. dop.]

Ko bi vsi vpisani govorniki, zavsem jih je 45, prišli res k besedi, bi še celi mesec morali poslušati vse fraze, ki so se bile premlatile v poslednjem zasedanju delegacij. Ne zastoj se jezé voditelji ustavoverne stranke nad Andrassyjevo orientacijo politiko, in nad okupacijo Bosne in Hercegovine, kajti od tega časa datira najhujši razpad v ustavovernej stranki. Iz početka so vsi ti možje bili z Magjari vred turkofili, in v ta namen, da se Turčija ohrani, bi pred Pievno radi bili pri volili vsa sredstva za vojsko proti Rusiji. A po vsem drugo mnenje bilo je uže tačas v dvornih krogih, in Andrassy, da si nerad, moral se je udati načelom tricesarske zveze. Ustavoverci pa so le naprej in naprej gnali svojo opozicijo proti vmesanju Avstrije v orientalskih homatijah v smislu kristijanom prijaznem. In ko je kljubu tej opoziciji vladajoče ustavoverne stranke vendar Andrassy v berlinske nagodbi prevzel nalog zasesti Bosno in Hercegovino, se je opozicija tako poostrila, da je Andrassy v delegacijah se sam ustrašil, ter nazaj vzela svoje finančne predloge. Uže poprej je cela ustavoverna stranka bila sprejela znano adreso, v katerej se mej vrstami nič menj ne zahteva, nego da bi Avstrija zasedeni deželi zopet popustila. Jeden del ustavovercev je uže tačas nerad pristopil tej adresi, to so bili vsi od vlade odvisni, in po vladnej milosti v zboru sedeči možje iz centra, veliki posestniki, uradniki itd. In baš ta del se je zdaj

popolnem ločil od prejšnjih tovarišev, in matadori ustavovercev, Herbst, Giskra, Dumba so ostri protivniki vlade in svojih dozdanjih prijateljev. Herbst obrača ves svoj žolč in svoj sarkazem proti Suessu, kateri je ostal na vladnej strani, štajerski Karneri pa se zaletava v Walterskirchena in Heilsberga. Tedaj razdor in razpad, da si ga opozicija ne more boljšega želeli. Ravno v glavnem vprašanji, katero zdaj vse druge v kot potiska, je ustavoverna stranka ne samo mej soboj v principalnem nasprotji, ampak večina ustavovercev je proti okupaciji, proti Andrassyju, in tedaj proti onej mogočnej stranki, katera uže misli dalje segati, kakor do južnih mej Bosne.

Ministerstvo Auersperg pa nema za soboj nikogar v zboru, ki bi se s prepričanjem zauj potegoil. V tako imenitnem času biti brez prave vlade, je res čudno in žalostno. Pa to nenaravno stanje se utegne kmalu končati. Kakor hitro bo rešena berlinska nagodba, razglase se imena novih ministrov. Občno mnenje pa je, da še ne dobimo stalnega ministerstva, ampak samo prehodno iz uradniških krogov.

Državni zbor mora potem še odobriti proračun za 1879. leto, predno se razide. Ko se bo to zgodilo, imenovalo se bode definitivno ministerstvo, pod katerim se vršijo nove volitve za državni zbor. Vedno bolj se trdi, da bode na čelo novega ministerstva poklican — grof Hohenwart.

Kako nemški ustavoverci sami sebe obsojajo.

Naši volilci po kmetih in mestih se bodo še domislili, kako so nemški in nemškutarški agitatorji in kandidati, kakor so: Dežmann in Hočevar na Dolenskem, Supan na Gorenjskem in Notranjskem, Seidl in Foregger na Štajerskem, Winkler na Goriškem in dr. obetali pred šestimi leti, ko so se voliti dali, svobodo in blagostanje in vso dobro od svoje stranke, če večino in vlado dobi v parlamentu. Dobila jo je, vladala je več kot šest let in rezultati so žalostni. Ne le da nemškutarji in Nemci niso nobedne obljube držali, zdaj na konci svojega „liberalnega“ vladanja v šestletnej dobi našega novega parlamentarstva tako obsojevalno sami o sebi in o svojej stranki govore, da nam nič ne ostane, nego le prepisavati njih besede in potrjevati. Naj jih naši bračci zvesto dalje nesó tuoi v one kroge, na katere so namenjene, mej nemškutarje.

Nemški ustavoverni poslanec Paher je v državnem zboru 16. jan. rekel: „Jaz mislim, da bi bil uže čas, da bise enkrat nehalóni v Avstriji najvišji državni in vladni princip, kateri zdaj to, zdaj ono narodnost k zidu pritiska in razdraženje mej narodnostim razmnožuje.“

S tem je nemšk ustavoverec najbolje popisal sistem svoje stranke, in veseli nas, da sam prizna, da je uže čas, da je temu ustavovernemu gospodarstvu hujskanja nemške in

Listek.

Pisma iz Dalmacije.

IV.

Drugi dan je bilo treba iti na delo; ali nij bilo dobiti več, nego jednega samega konja; drugi so vsi na potu. Posadil sem torej svojega mlajšega in slabšega tovariša Dunajčana na konja, a jaz sem šel peš kraj njega.

Na tej cesti sem se spomnil na toliko pretepani potopisni vtíp: „In Bosnien giebt es pfercähnliche thiere, die man „konji“ nennt“, kajti ta žival, ki je poleg mene tovariša mojega nosila, je bila konju res le podobna. Majhena, kakor vsi dalmatinski konji, bila je suha in nekoliko šepasta mrcina. Po ravnem in gladkem sem bil tej mrhi zmirom kos v hoji; ko je pa začela iti v klanec preko skal, bila je uže kijusa boljša v hoji od mene.

Poludne se je približalo, ogledal sem se po pripravnem mestu za svoj „obed“; pa sence nij bilo nikjer. Sedel sem torej na kamen, ali vroč je bil; tla tudi vroča; pa kaj

češ, ko nij drugoga. Vino in voda — vse je bilo toplo, žeja pa neizmerna; a vsaj mokro je bilo oboje. Ta dan je zopet 46° R. toplote; komaj sem dočakal večera.

Tu smo bili torej zbrani zopet vsi trije, Čeh, Dunajčan pa jaz. Malo rajža, črna kava, — katera nas je še najbolj ohladila — vino in voda, to je bila naša večerja, katero smo si sami pripravili. — Po večerji pa smo nategnili trudne ude pod lipo in se razgovarjali. Dunajčan nama je pravil nekaj časa svoje lehkomišine dunajske čenče in skušnje in dovtype, da je utrujen naposled zadremal. Potem sva se pa midva sama razgovarjala. O čem?“

„Slovan povesod brate imá!“

Tako je prešlo nekoliko dnij. Vsak večer smo se pogovarjali pod lipo, Dunajčan je skoraj vsak dan ponavljal svoje lehkomišelnosti, midva pa sva govorila vsak o svojej domovini, o žalostnem stanji avstrijskih Slovanov; o zlatej Pragi in belej Ljubljani, itd. Necega večera seže nama Dunajčan v govor, ter nama pokaže na obnebji komet. Čeh pravi: „Saj vem, kaj ugibljejo moji češki ro-

jaki v domovini: kužna bolezen ali pa še vojška bode.

Jaz pa pravim: „Ko bi moji slovenski rojaki ne bili uže tako navajeni na slabo letino, da jim nij še le potreba kometa proročevalca, sodil bi, da ugibljejo na slabo letino. Zdatj bodo pa tudi podobno mislili, kakor severni bratje.“

In gledali smo za repato zvezdo, dokler se nij skrila za hribi — na bosenskej meji! — Več dnij smo jo opazovali in spremljevali po počasnem teku, vsak dan smo kaj družega ugibali o njenem pomenu, in vselej je izginila za — bosenski gorami.

Ali nijsva si tačas še mislila, da bode čez leto in dan ravno tam, kjer sva videla zvezdo repatico zahajati, počel ljuti boj za svobodo slavjanske krvi!

Kolega Čeh je zapustil čez malo dnij Prapatnico, jaz pa dan kasneje, moral sem dalje za delom. Uže sem vsak dan uro in pol tja in toliko zopet nazaj moral jahati svoje kljuse, in sem torej izgubil 3 ure dela, meni je pa bilo mnogo ležeče na tem, da pridem zopet brzo nazaj k morju — v Spljet.

magjarske narodnosti zoper slovansko uže vendar enkrat konec.

Še ostreje je govoril v istej seji ustavovni nemški poslanec Walterskirchen. On je rekel: „Jaz nijsem prijatelj absolutizma; ali jaz rečem, da bi mi bil mnogo ljubši, kakor taka komedija navideznega konstitucije nalizma, ki se opira na neresnico in prevaro.“

V seji 18. jan. državnega zbora pak je rekel ustavovni nemški poslanec Neuwirth: „Ta zbornica je rojena pod nesrečno zvezdo, mi smo obrabljeni (skrhani) ker so nas zlo rabili. (Zakaj ste se pa dali? S tem sami svojo sodbo izrekate. Ur.) Štajerskega velikega posestva poslanec (Carneri) je prav imel, ko nam je rekel: gospoda od (nemške ustavovne) opozicije, vaš pravi minister je smrt. On je prav imel če je s tem mislil razpuščenje.“

Slaba vest,

ki jo imajo Nemci, ki so še po Sedan, ujevši Napoleona, pustošili francosko zemljo in dve provinci od francoskega telesa odtrgali, prikazuje se v podobi strahu pred Francozi pri najmanjših prilikah. Tako piše zdaj Bismarckova „Nordd. Allg. Ztg.“ 17. jan.: „Telegraf nam prinaša precej obširni izpisek izjave, ki so jo včeraj francoski ministri v obeh zbornicah brali. Novo je v tej izjavi to, da prvič od leta 1871 jedna francoska vlada govori o ohranjenju miru zopet s tem pri stavkom, ki se je prej iz ust napoleonskih ministrov tolikokrat slišal: „Francoska hoče miru, ali le s tem pogojem, da se ne godi na kvar njene časti.“ Napoleonska politika je sosede Francije podučila, da se po jem „časti“ daje raztezati po volji, da se more razžaljenega čutiti s stvarmi, ki jih nij. Vsakako bodo Francozje radi slišali iz ust svoje vlade, da je zopet v stanju ohranjenju miru na pogoje te vrste vezati.“ Tako Bismarckov organ. Vidi se, da Nemci s strahom poslušajo vsako besedico z one strani Rena, ker jih vse opominja, da pride enkrat tudi zanje čas plačila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. januarja.

Iz Dunaja se piše v „Köln. Zeitung“: Go-

tovo je, da se je stvar tako zaobrnila, da se zopet misli na *Hohenwarta*, nekdanj (od ustavovercev) najbolj sovražnega moža. S pohvalo se naglašja, da je Hohenwart izvrsten upravni uradnik in bi bil dober za ministra vnanjih stvari: kratko govori se nekaj dnij na enkrat zopet o Hohenwartu. Ču deži in znamenja se godé, parlamentarni in notranje-politični zrak je temen, soparen, tako, da bi čistečega viharja silno treba bilo. Hohenwart bi bil mož za to, da bi enkrat temeljito pomél. Če pride vihar z njim, bode strela udarila, to se sme gotovo pričakovati.“

V soboto so imeli *ministri* obeh polovic in skupni ministri posvetovanje, kateremu je predsedoval sam cesar. Ker nij do končnih sklepov prišlo, bilo je v nedeljo nadaljevanje. Govorilo se je menda zopet o bosenskem vprašanju.

Češki „Pokrok“ pravi, da Čehov nič ne mika v državni zbor. Brez prejšnjih obljub in koncesij ne bode nobeno ministerstvo izvabilo Čehov na Dunaj.

Vnanje države.

Iz *Albanije* prinašajo oficijozni listi poročila, da tam italijanski agenti delajo za to, da se Albanija z Italijo združi. Drugi viri pa pravijo, da so tam le — avstrijski agenti, ki pripravljajo našej vojski pot do Soluna. Kdo ima prav?

Turško-ruski mirovni dogovori še zdaj nijso končani. „Pol. Corr.“ pravi sicer, da se uže mirovni instrument ureduje, le za stran odškodnine nij še sporazumljena. Rusija buje terja 300 rubljev, dovoljuje, da se izore mene v javen dolg Turčije. S tem bi Turčija od Rusije odvisna bila, kakor je od Anglije in še bolj.

Iz *Belgrada* se poroča, da je srbska narodna skupščina v Nišu potrdila budgetno točko, vsled katere se plačajo stroški za novega srbskega poslanika v Peterburgu, kneza Katardžija, in poslanika v Londonu, senatorja Marinovića. Prvi je strije knežev in Peterburgu dobro znan in priljubljen, drugi je znan iz tega, da je l. 1876 in 1877 zoper srbsko vojsko intrigiral, zato se ga menda Ristić rad iz Belgrada iznebi.

Čem bolj se bliža čas, da bodo Rusi iz vzhodne Rumelije šli, tem bolj mej *Bolgari* raste agitacija zoper to, da bi zemlja pod Balkanom prišla zopet v turško gospodstvo. Zlasti proti temu, da bi bil „krščanski“ Turek Rustem paša v Rumeliji guverner, dviga se vse. Evropec kak naj bode guverner ali pa vojska! grmi po Rumeliji.

Rimska „Gazzetta d' Italia“ poroča, da si zdaj Bismarck in kardinal Nina živo te

legrafirata, kar hoče reči, da se zeleno sporazumljenje vaticana z Berlinom doseza.

Dopisi.

Iz Celja 19. jan. [Izv. dop.] V noči 16. decembra pretečenega leta zgorelo je poslopje Antona Koželja pri sv. Tomažu blizu Vojnika občine Škofja vas, katero je bilo pri graškej zavarovalnej družbi nad 600 gld. zavarovano. Razen omenjenega poslopja zgorelo je tudi blizu 50 centov sena, 40 centov detelje in 30 centov slame.

Žandarmerija je vpraševala delj časa, kako se je poslopje vnelo, in dasiravno se je tu pa tam govorilo, da bi bil omenjeni posestnik svoje stanje sam zapalil, vendar je manjkalo slučajev ki bi to zločinstvo dokazali.

Dne 17. dec. pa sta dva žandarja prav skrbno od hiše do hiše vpraševala, kaj je vse zgorelo i. t. d. in res posrečilo se je njima od sosedov, ki so ogenj branili, poizvedeti, da omenjeni posestnik na svojem stanju nij sena ne detelje imel, ter da je svoje seno uže v preteku lanskega leta na hišo pri vinogradu shranil, v soboto pred ognjem reči izpod poslopja vgibal i. t. d. bil je torej Koželj prijet in c. k. okrožnej sodniji izročen, katera bode dalje sodila, je li Koželj kriv ali ne zažiganja svojega poslopja ali hudodelstva goliufije, kajti občinstvo ga sodi, da nihče drugi nij zažgal, kot on sam. Da je poslopje bilo navlašč zažgano, o tem nij dvomiti, in Koželj je omenjenega dejanja tem bolj sumljiv, ker bi mu menilo poslopje in zemljišče zaradi dolgov prodano biti.

Domače stvari.

— (G. Aleksander Dreó.) Nemške novine poročajo, da je predsednik tukajšnje po večini nemškutarske trgovinske in obrtniške zbornice, ljublianski žitni kupec, g. Aleksander Dreó (po rodu štajersk Slovenec s pravim slovenskim imenom Drewo) v zaupnej seji te zbornice 17. januarja odložil svoje mesto kot predsednik in svoj mandat kot deželni poslanec. Mi nemamo zvez s temi krogi, ne znamo tedaj uzrokov. Najbrž je gospod Dreó izmodroval se in izprevidel nevspešnost nemškovačnega svojega truda mej slovenskim narodom. Gospod Dreó, nekdanj narodnej stranki ne neprijazen, bil je v zadnjih letih hud agitator in podpornik nemške politike v Ljubljani.

— Obesim torej vso svojo robo na drugo kljuse, ter se poslovim od Dunajčana, kateremu je pri tej priliki nekoliko grenko začelo postajati. Nij čuda. Če je hotel kupiti jajce, sem mu moral biti tolmačem, če je hotel svojemu služabniku kaj reči, sem mu moral na strani stati. Povrh vsega pa je bil slabe postave in nekoliko boječ, in v tej puščavi; njegovo situacijo sem si kaj lahko predstavljal.

Delati in prenočevati mi je bilo za naprej v velikej dolini. Dolga je bila katic 11 kilometrov in 1-5 kilometrov široka. To dolno nij poprej videti, da se pride na ostri rob po imenu Pergomet. — Na prvi pogled je ta dolina, „Subi dol“ po imenu, jako lepa in prijazna. Videti je precej polja in še precej zelenega. Nekoliko razsijanih koč, in po celej dolgej dolini vijoči se pot, ograjen s suhim zidovjem, na obnožji obmejočih hribov, nekoliko hoste, sploh: jako prijazno na prvi pogled. Nij ti potreba dolgo premišljati, da se spomniš, da tu vendar le nekaj manjka, in ko se tega spomniš, takoj je po vsej lepoti potoka, majhenega potoka ti manjka! —

Visoko sem na strani delal, ko me uže

zgodaj v jutro obščejo trije veliki in krepki možje iz doline. Vsi so imeli dolge lase v jedno kito spletene, črne kože so bili, črne pa bistre oči so imeli; za pasom je vsak nosil velik oster handžar, pištolo in — klešče za žrjavico v tabakovo pipo devati.

Prišli so gledat, kaj jaz delam in ko so zvedeli, da merim železnico ali „gvozdeni put“, so pa začeli naivno modrovati mej soboj, kako se pač ta nezasišana stvar dela. Videli so mene vedno gledajočega v svoj instrument, v dalekogled, videli so me obračati svoj instrument na različne strani in pa zapisovati. Eden izmej njih je drugovom pravil — ravno tako, kakor bi bil to stvar uže kedaj videl, ali pa o njej slišal — da je tukaj notri v dalekogledu vse vse zapisano, kar jaz potrebujem vedeti, in da si to, kar v dalekogledu za pisano čitam, prepisujem itd. — Če sem se proč vsedel, takoj je jeden ali drugi priskočil, ter gledal v dalekogled, pa nij nič videl, ah pa vsaj vse narobe. In čudno se mu je zdelo!

Zgodilo se mi je pa, in sicer blizu Spljeta da je prišel celo mlad duhovnik k meni in

me naprosil, naj mu dovolim, da še on sme pogledati v dalekogled.

Bli so ti dalmatinski kmetje celi dan pri meni, hodili so za menoj, in zmirom motrovali o meni in mojem delu. Tudi drugi in tretji dan so še prihajali in sicer ravno tisti, in zmirom za menoj hodili. — Ko sem se začel z njimi pogovarjati, bili so videzno veseli, da znam njihov jezik, da si sem gotovo tudi nekoliko slovenizme delal v govoru hrvatskem: „Evo to je naš čovjek!“ — Tretji dan so mi pripovedovali, da ima neki kmet v dolini belega vina na prodaj. Poprosim torej enega, naj mi prinese vina en bokal, ter rečem, da mu tudi pot dobro plačam. Nij šel, — rajši je celi božji dan za menoj lazil brez dela in brez zaslužka.

Takoj prvi dan sem povpraševal, kje je Markovina, vas v katerej sem imel prenočevati. Po karti generalnega štaba, ki sem jo soboj imel, nij mogla daleč biti, in kakor sem se pozneje prepričal, bila je to vas, sredi doline in od vseh krajev lahko videti. Ali ti bore ljudje, Dalmatinci, nijso vedeli imena svoje bližnje vasi! Vprašam jih po družih na karti

— (Nov advokat v Ljubljani.) Tukaj se je kot samostalen advokat naselil g. dr. Papež.

— (Za okrajnega glavarja) na Kranjskem je imenovan komisar Josip Merk, menda za Kočevje, od koder je dozdani okrajni glavar poslanec Dolhof penzioniran zaradi bolezni.

— (V Zalogu) je 15. t. m. bil voljen Janez Vidmar za župana.

— (Pomiloščenje.) Cesar je pomiloštil 11. t. m. 202 kaznjencev, ki so nekoliko svoje kazni dosedeli. Med temi jih je 6 v Ljubljani na gradu in 3 ženske v Begunjah pri Radovljici, ki so bili precej izpuščeni. Dalje še 19 v Kopru in 4 v Gradišči.

— (Zaprtili) je bilo lani od ljubljanske policije 779 ljudi, od teh 309 sodnji izročeni, 327 po šubu domu odgonjeni in 143 izpuščeni. Razen tega je bilo 222 strak neznanjenih političnim uradom.

— (Mala nesreča na ledu.) Piše se nam od tukaj: Na ledu, kjer se ljudje drsajo, se prigode marsikake nesreče: tu pade ta, ki nij še izurjen v drsanji, vznak, drugi tebi na — trebuh, tretji se komaj z roko vjame itd. Pri tem padanji si lahko pobije nos, ali mu kje drugje naredi trdi led svoje znamenje. Če je še sila, more se drsalec tudi mrzlo skopati — in to proti svoji volji, kakor se je prigodilo nedeljo popoldne. Nekdo se je pogнал preveč na kraj drsališča; ledene skorje je bilo na vrhu malo — in udere se v vodo. Segala mu je do pasa. Gomezel je po vodi, dokler nij izgomezel na suho. Vprašali ga nismo, kaka je voda, vendar se da sklepati, da mu nij bilo preveč prijetno, ker je tako silil na suho. Mladi lehkomišljivi svet pa, ta prizor gledajoč, se je smijal in grohotal. Res je, da je svet škodoželjen. „Kopalec“ je odšel domov za peč se gret in sušit, ker radi verjamemo, da nij imel na spodnjem životu nobene suhe niti, a pač je dobil izkušnjo, kako se po zimi kopa.

— (G. Vesteneck) je prosil nemškutarja Jeraja, naj ga v Velikem Gabru naredi za častnega občana, in Jeraj mu je brž ustreget. Zdaj se pa to v sobotnem „Tagbl.“ v necem dopisu iz Zatičine, ki je pa v Litiji

pisan, prepeva z veliko samohvalo, kakor jo je le Vesteneck zmožen, in se preslavlja tako, kakor bi bilo bore gnezdo Veliki gaber Bogvé kako važno prestolno mesto, in iz njega slava ter čast Vestenecku neizmerna.

— (Konjsk. t. t.) Okolo srede pretečenega leta je bilo na slovenskem Štajerskem po raznih krajih več konj iz hlevov ali z vozom vred ukradenih. Nazadnje se je posrečilo ljubitelja konj iztakniti v osobi Lorenca Kogelnika iz Rakuljaka. 21 prič je v Celji 17. t. m. pred porotniki zoper njega pričalo, zato je bil obsojen na osem let ječe.

Nova razdelitev občin na Kranjskem.

Uradna „Laibacher Ztg.“ piše: Kranjski deželni odbor je, vsled deželnozbornega sklepa od 7. okt. 1878, zopet pričel izpeljavo deželne postave od 2. januarja 1869 za uvedenje velikih občin, ter je v seji od 27. decembra 1878 pričel z okraji v okrajnih glavarstvih v Postojni, Kranju in Radovljici. Morali so se pa z ozirom na prošnje, ki so v najnovejšem času dohajale deželnemu zboru, in ki so se deželnemu odboru uročevale, nadalje z ozirom na mnoga iskustva v občinskem življenju in občinskih razmerah, načrti, ki so bili z vlado že dogovorjeni, še jedenkrat pregledati in vsled tega morda še kaj preurediti. Pokazalo se je, da je število 3000 duš za vsako občino preveč določno; na drugi strani je bilo pa vsled tega in kljubu onemu številu 3000 duš kot splošno vodilo služočemu uzroku vendar še prevdarka vredno, da se ne silijo oni interesi skupaj, ki sem in tja v istini se ne strinjajo.

Osobito se je moralo pri občinskem organizmu ozirati n. pr. na težnje gorjancev nasproti onim, ki stanujejo v dolini (važno tudi v teritorialnih in razmerah za občenje), pridobitne razmere, potem na razne potrebe obdelovanja, — tukaj posebno zopet na potrebe v mestih in trgih nasproti kmetskim občinam; koncem sme se pa tudi po zakonu dovoljena izjema narediti, da lahko broji tam, kjer je občina dobro življensko moč pokazala, število duš jedne občine manj nego 3000. Odločilno je bilo pri tem tudi pravilo, da se posamne

katastralne občine ne smejo preveč razdeliti, t. j. da se posamne vasi iste davkofske občine ne smejo raznim glavnim občinam pridodati, ter da se mora tudi na fare ozirati, ki spadajo skupaj. Deželni odbor je za zdaj sledečo uredbo glavnih občin uže zgoraj omenjenih okrajnih glavarstev deželni vladi priporočil. Iz sledečega se razvidi število prihodnjih glavnih občin:

I. V okraju Postojna 17 na mesto 38 in sicer:

4 v sodniškem okraju Postojna, na mesto dozdanih 5;

3 v sodniškem okraju Bistrica, na mesto dozdanih 11;

3 v sodniškem okraju Senožeče, na mesto dozdanih 8;

7 v sodniškem okraju Vipava, na mesto dozdanih 14.

II. V okraju Radovljica 13 na mesto 20, in sicer:

9 v sodniškem okraju Radovljica na mesto dozdanih 14;

4 v sodniškem okraju Kranjska gora na mesto dozdanih 6.

III. V okraju Kranj 22 na mesto 26, in sicer:

9 v sodniškem okraju Kranj na mesto dozdanih 12;

10 v sodniškem okraju Škofja loka na mesto dozdanih 9;

3 v sodniškem okraju Tržič na mesto dozdanih 5.

Od teh 52 glavnih občin bi v smislu teh predlogov broje: štiri manj nego 1000 duš (Radovljica, Kamenagorica, Bela peč, Št. Jošt), šest mej 1000 in 1500 duš, najmanj mej 1500 in 2000 duš, devet mej 2000 in 2500 duš, dvanaest mej 2500 in deset čez 3000 duš.

I. Okrajno glavarstvo Postojna.

A. Sodniški okraj Postojna.

1. Glavna občina: Postojna, katastralna občina: Postojna 1701 duš. — 2. Mrzlo Polje (Spodnja Pivka): Stara vas, Bukovje, Hraše, Mrzlo polje, Zagon, Zalog, Strmica 2528. — 3. Košana: Stara Sušca, Kal, Košana, Nadanje selo, Narin, Ostrčno brdo, Suhorie, Volče 4061. — 4. Slavina:

naznačenih vaseh, pa tudi niso vedeli za nje, vedeli so samo imena hišnih posestnikov. Dva izmed njih nijsta še bila nikdar v sosednji vasi! Jako zanimivo je pri teh, ne toliko od narave nego posebno od vlade pa tudi od so-deželanov zapuščenih, ljudih določevanje dnevnega časa. Desno roko vzdigne na čelo in pogleda na sonce, pa potem jako dobro ugane čas. O sedmej, osmej, desetej uri ne ve nič, nego pravi: fali jošte 2 ili 3 ure do podne ili je toliko popodne, sonce zapada itd.

Ko zvečer v Markovino pridem povprašam takoj, kje je najboljša hiša za prenočišče. Pokažejo mi takoj „jako liepu i novu kuču“, v katerej so uže poprej enkrat stanovali inženirji. — Štiri na suho zidane stene, v enej izmed njih — prostor za vrata. Tla so bila taka, kakor jih je narava ustvarila, majheno kamenje, skala, zemlja — vse mešano. Streha jako primitivna; — strop je v teh krajih neznan luksus, — na nekoliko, na vse strani krivih, nič obdelanih prekljah ležale so kamene plošče, vsaka je bila druge forme in druge debelosti, in tako zložene, da sem po noči lahko zvezde štel. To ti je bila „liepa kuča“.

Na moje zahtevanje so mi prinesli slame,

naredili posteljo (!) in potem vprašam gospodarja, koliko bode treba plačati na dan. — „Za stanovanje in toliko vodé kolikor jo za svojo osobo potrebujete: 40 kr. na dan, za vsak drugi škaf vodé pa zopet 40 kr.“ — Kaj hočeš? si mislim, sila kola lomi!

Nocoj je bilo zbirališče cele vasi v mojem šotoru. Veselilo je té ljudi, da sem „naš čovjek.“ Pripovedovati sem jim moral, kako je pri nas na Slovenskem doma, vprašali so me, ali tudi pri nas raste vino, olje in fige, če imamo tudi mi tolikaj hoste, kakor oni v téj dolini. In ko sem jim slikal naše slovenske doline, naše polje, naše hiše, naše zelene hribe in čiste vodé, so bili začudeni, in radi bi videli to lepo zemljo. Ubogi ljudje! Pisati in brati se niso učili, saj še najnavadnejše reči ne znajo izračunati. Kupil sem drugo jutro od ženske en tucat jajc za 14 kr. in dal sem jej dvajsetico. Rekel sem jej, da mi gre nazaj en „patakon“ (štiri-krajcar) in dva „solda“. Pa si revica babja nij mogla tega izračunati, in moral sem čakati do večera, da pride njen sin domov, ki je bil pri vojaki in pozna denar. Temu je še le verjela, da če se od dvajset odtegne štirinajst, ostane šest.

Tukaj sem bil en teden, in zopet sem šel naprej in prišel sem v Perković, kjer se zdaj zjediniti obé železnici dalmatinski t. j. glavna proga iz Spljeta u Siverić in stranska proga iz Šibemka u Perković. Tukaj so ravno take kočje, kakor v Suhem dolu, ali za vodo je slabo, tukaj je nij nič, nego samo v luži. — Prvo noč sem stanoval zopet v takej kočji, ali neka živalica, ki se na ovcah rada pase — šklop — mi nij dal miru, in drugi dan sem si rajši mej 4 mlade hrastiče obesil svojo „mato“, in spal sem pod milim nebom 6 nočij rajši, nego v dalmatinskej kočji. To je bila moja najboljša in najčistejša postelja, od kar sem bil zapustil Spljet, in žal mi je bilo pozneje, da uže nijsem bil poprej tako spatil poskusil. —

Kako vesel sem bil, ko sem čez pet tednov zopet zagledal nad Trogirjem sinje morje, in ko sem v Spljetu zopet juho z žlico, in z vilicami na olji pečenega zajca jesti mogel. Tudi pivo je bilo zdaj dobro, vino nič več premočno, voda — naj boljša na tem svetu, postelja izvrstna!

Trnje, Matenja vas, Orehek, Palčje, Peteline, Rakitnik, Radohova vas, Selce, Slavina 4185.

B. Sodniški okraj Bistrica.

⁵/₁. Glavna občina: Trnovo, katastralna občina: Bice, Dobropolje, Trnovo, Bistrica, Velika Bukovica, Harje, Jabianca, Jasen, Mala Bukovica, Koseze, Gorenji Semen, Za rečje, Sorčica, Trpčane, Tomnje, Topolec, Dolenji Semen, Vrbovo, 5045 duš. — ⁶/₂. Prem: Janezevo brdo, Killove, Mereče, Postenje, Prem, Rotezevo brdo, Smerje, Čelje, 1853. — ⁷/₃. Zgorenja Pivka: Knežak, Jurešče Koristnica, Parje, Zagorje, Šembje, Vače, 2937.

C. Sodniški okraj Senožeče.

⁸/₁. Glavna občina: Hrenovice, katastralna občina: Studenec, Velko brdo, Hrenovice, Hrušuje, Landol, Šmihel, Razdrto, Rakulek, Strne, 2975. — ⁹/₂. Senožeče: Gabrče, Laže, Dolenja vas, Potoce, Senožeče, Sinadole, 2024. — ¹⁰/₃. Vreme: Britof, Famlje, Zgorenje Vreme, 1079.

D. Sodniški okraj Vipava.

¹¹/₁. Glavna občina: Vipava, katastralna občina: Vipava, 1626 duš. — ¹²/₂. Podvelb, Križna gora, Senobor, Podvelb, 1716. — ¹³/₃. Vrh polje: Budanje, Vrhpolje, 1711. — ¹⁴/₄. Sturja: Kovek, Sturja, Ustja, 1613. — ¹⁵/₅. Slap: Erzelj, Goče, Lože, Planca, Slap, 2537. — ¹⁶/₆. Šembid: Lozice, Nanos, Podraga, Šembid, 2153. — ¹⁷/₇. Vrabče: Grize, Polje pri Vrabčah, 1129.

II. Okrajno glavarstvo Radovljica.

A. Sodniški okraj Radovljica.

¹⁸/₁. Glavna občina: Radovljica, katastralna občina: Radovljica 836. — ¹⁹/₂. Kropa: Kropa 1119. — ²⁰/₃. Kamenagorica: Kamenagorica 876. — ²¹/₄. Ovsišče: Dobrava, Čresnica, Lancevo, Zaloše 1874. — ²²/₅. Mošnjje: Brezje, Ljubno, Lese, Mosnje, Otok, Predtrg 3037. — ²³/₆. Breznica: (Stranka ali Podstol) Doslovče, Hraše, Nova vas, Zabreznica, Žerovnica, Srednja vas, Begnje 3033. — ²⁴/₇. Zgorenje Gorje: Zasp, Podhom, Dobrava, Zgorenje Gorje, Polšica, Spodnje Gorje, Višelnica 2226. — ²⁵/₈. Bled: Rbno, Rečica, Želeče, Bled, Bohinjska Bela, Selo 2604. — ²⁶/₉. Bohinj: Nemške rovtje, Bistrica, Gorjuše, Čresnica, Srednja vas, Nomen, Sorica, Stodvor 4470.

B. Sodniški okraj Kranjska gora.

²⁷/₁. Glavna občina: Jesenice, katastralna občina Planina, Jesenice, Potoke, Hrušica, Javornik, Koroška Bela 2413. — ²⁸/₂. Dovje: Dovje 1130. — ²⁹/₃. Kranjska gora: Kranjska gora, Radeče, Rute, Podkoren 2395. — ³⁰/₄. Bela peč: Bela peč 777.

III. Okrajno glavarstvo Kranj.

A. Sodniški okraj Kranj.

³¹/₁. Glavna občina: Kranj, katastralna občina: Kranj, 2326 duš. — ³²/₂. Predaselj: Britof, Huje, Klanec, Kokrica, Predaselj, Pimskovo, Rupa, Suha, Čirčiče, 2692. — ³³/₃. Naklo: Podbrezje, Naklo, Okrogio, Pivka, Žeje, Strževo, Strohinj, 2015. — ³⁴/₄. Predvor: Babni vrt, Goriče, Kokra, Breg, Srednja vas, Tenetiše, Bela, 2889. — ³⁵/₅. Cerklje: Pešata, Grad, Črešen evk, Smartno, Zgorenji Bernik, Štefanja gora, Šenturska gora, Dolenji Bernik, Cerklje. 3449. — ³⁶/₆.

Šent Jur: Šent Jur, Hrastje, Luže, Vele-sovo, Viševk, Tupalče, Voglje, 4157. — ³⁷/₇. Smednik: Smednik, Hraše, Moše, Zapoge, Trboje, 1854. — Stražišče: Breg, Dru-lovka, Bitnje, Jama, Mavčiče, Podreče, Praše, Stražišče, 3617. — ³⁸/₈. Sv. Jošt: Sv. Jošt, Zgorenja Besnica, Dolenja Besnica, 854.

B. Sodniški okraj Škofja Loka.

⁴⁰/₁. Glavna občina: Škofja Loka, katastralna občina: Loka, 2043 duš. — ⁴¹/₂. Stara Loka: Stara Loka, Dorfarje, Križna gora, Peven, Žabnica, Stari dvor, 2769. — ⁴²/₃. Puštal: Puštal, Sv. Barbara, Godešiče, Sv. Ožbald, Reteče, Zapotnica, Staniše, Sminec, Suha 2790. — ⁴³/₄. Poljane: Dobje, Dolenčice, Dolenje Brdo, Lovsko brdo, Podoben, Podvrh, Visoko, 3314 duš. — ⁴⁴/₅. Trata: Dolenja Dobrava, Gorenja vas, Hotavlje, Lučne, 2458. — ⁴⁵/₆. Oslica: Stara Oslica, Koprivnik, Laniše, Leskovca, Podjelovo brdo, Trbija, 2850. — ⁴⁶/₇. Selce: Bukovica, Dolenja vas, Kališe, Šent Lenart, Nemilje, Zgorenja Luža, Selce, 2873. — ⁴⁷/₈. Črešnjica: Draškoše, Martnji vrh, Studeno, 1736. — ⁴⁸/₉. Železnike: Železnike, 1288. — ⁴⁹/₁₀. Zorica: Danje, Davča, Zalilog, Zorica, 1748.

C. Sodniški okraj Tržič.

⁵⁰/₁. Glavna občina: Tržič, katastralna občina Tržič 1751 duš. — ⁵¹/₂. Kovor: Duplje, Bistrica, Kavor, Sv. Križ, Snično, Žiganja vas, Svirče, 2918. — ⁵²/₃. Sv. Katarina: Sv. Ana, Sv. Katarina, 1237.

Razne vesti.

* (Opice.) Nek Korošec, ki živi na dvoru kraljevskem v Siamu, piše domov, da je tam toliko opic, da gospodarji vrtov in polja strašno trpe pred njimi in imajo velike vojske zoper nje. V novejšem času jih le z lestjō ali zvi-jačo odpode od svojih domov tako, da ujeta opico v tigrovo kožo zašijejo ter mej druge opice izpuste. Te z divjim krikom zbeže, ker mislijo da tiger pleza po nje.

* (Razbojniki na Ogorskem.) Ko je 13. t. m. se vlak zvečer ob 9. uri odpeljal, stopil je k postajniškemu kasirju v Halapu v sobo, ki je pa ob jednem železniški čuvaj, neki mož v vojaški opravi, a zavil v plašč; prosil je kasirja, naj mu dovoli, da se malo ogreje, ker pride na pol zmrznen od potovanja. Kasir mu dovoli, in ga vpraša, če gre na odpust, in pri katrem polku da je služil. Zdajci se zopet odpro vrata, notri stopi slično opravljen mož in govorec: „Pokazati hočem ti, pri katerem polku da sem služil“ — ustrelil na kasirja, ki se zadet od kugle zgrudi takoj na tla. Rokovnjača sta potem kaso oropala, v katerej sta našla 8 gold. 33 kr., vzela puško in pipe umorjenega soboj, ter sta se zatem oddaljila. V prvi sobi so bili štirje gonjači, pravi korenjaki, — a nobeden se nij upal ganiti. Od železniške postaje gresta roparja v bližnjo gostilno, pred katero je mnogo ljudi stalo in voz, — napadeta krčmarja, ter mu vzameta 67 gold. Neverjetno zdi se človeku, da izmej 40 ljudi v krčmi nij si upal nijeden rokovnjačev prijeti! Potem ko sta se roparja v krčmi do sitega najedia in napojila, gresta nazaj k železniški postaji, ter ukazeta tam stoječemu vozniku, da mora v svoj voz upreči tri konje. Ker se je pa ta branil, potolčeta ga k tlam, vsedeta se v voz in se odpeljeta. V Vamos Peres sta tam bivajočima dvema prebivalcema vzela plašče in klobuke, a pustila sta svoji vojaški čepki. Od tod sta se naprej peljala — ne vé se kam. Ko se je v Debreczinu cela stvar izvedela, šla je takoj komisija v Halap, da je preiskavo pričela. Nesrečni kasir je uže umrl, a je prej jednega rokovnjača ime povedal, katerih pa še nijso dobili v pest.

Listnica opravištva. G. dr. A. R. R. v G. Prejeli 8 gold., plačano do 30. junija t. l. — G. A. Š. v B. S poslanimi 6 gl. je plačano do 30. jun. t. l.

Postano.

Blagorodni gospod Ludovik Josek, c. kr. okr. glavar v Brežcah, kateri je leta 1873 domačemu okr. učiteljskemu društvu za odposlanca k dunajski svetovni razstavi 30 gl., — videmskejši prekr. spo-podoba našega svitelega cesarja, — okrajnej učiteljske knjižnici v Sevnici več matičnih knjig, in še te in onejši svojega glavarstva marsikaj velikodušno podaril, — poslal je pred kratkim tudi tukajšnji šolski knjižnici nekaj slovenskih knjig, za kar se podpisano šolsko vodstvo temu blagemu podpiratelju šol in znanemu prijatelju učiteljstva prav gorko zahvaljuje.

Slavni odbor „Slovenske matice“ je tudi tukajšnji šolski knjižnici 15 svojih knjig p-dariti blagovohil, za kar se mu podpisano šolsko vodstvo najtopleje zahvaljuje.

Š. v. v Reichenburgu, dne 19. jan. 1879.

Franc Jamšek, nadučitelj.

Umrli v Ljubljani.

16. januarja: Franc Slova, dete mesarja, 2 m. 4 dnij, v gradskih ulicah št. 16, vsled driske. — Marija Plevnik, soproga želež. delavca v magacinu, 40 let, v kravjej dolini št. 29, pneumonia. — Terenzija Blas, vdova, 78 let, na sv. Petra cesti št. 3, vsled mrtvice v pljučah.

Tajci.

20. januarja:

Evropa: Wehrhan iz Litije.
Pri Slonu: Vidic iz Dunaja. — Babič iz Banjaluke. — Arenz iz Dunaja.
Pri Matiču: Skodlar iz Dnnaja. — Kirchberger iz Kočevja. — Fuchs iz Gradca. — Rainda iz Celovca. — Hirt iz Dunaja.

Dunajska borza 20. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

	61 gl. 90 kr.	63 " 25 "	73 " 95 "	113 " 80 "	788 " — "	220 " 90 "	116 " 80 "	9 " 33 "	5 " 53 "	100 " — "	57 " 65 "
Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gl. 90 kr.										
Enotni drž. dolg v srebru	63 " 25 "										
Zlata renta	73 " 95 "										
1860 drž. posojilo	113 " 80 "										
Akcije narodne banke	788 " — "										
Kreditne akcije	220 " 90 "										
London	116 " 80 "										
Napol.	9 " 33 "										
C. kr. cokini	5 " 53 "										
Srebro	100 " — "										
Državne marke	57 " 65 "										

Razpis službe.

Pri občinski uradnji v Bovcu je za podeliti služba tajnika z letno plačo 400 gold., in 30 gold. za pisarniške potrebe.

Prosilci za to službo morajo dokazati, da so popolnem izvedeni v nemškem in slovenskem jeziku, in da zamorejo vložiti zagotovilo 400 gold. — Prošnje se predložé podpisanej občinski uradnji v dobi 3 mesecev od dneva razpisa.

Občinska uradnja v Bovcu,

dné 15. januarja 1879. (21)

Glavni odbor

za obdelovanje močvirja

naznani, da ima svojo pisarno v salendrovej ulici šte. 3 v II. nadstropju za javnost vsako sredo in vsako soboto predpoludne od 11. do 12. ure odprto. (15—2)

V Ljubljani, dné 11. januarja 1879.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkej ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Wir empfehlen geschützt.

als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel

Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Eisinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

„Solide Firmen als Vertreter erwünscht.“

Lastina in tisk „Národne tiskarne“.